

”Har de själva blivit skapade, eller är det de som är skaparna?”

”Har de själva blivit skapade, eller är det de som är skaparna?”

Det finns något djupt mänskligt i frågan: **Varifrån kommer vi, och varför finns vi här?** Det är en fråga som följer oss genom livet, från barndomens undran till de tysta stunderna då vi betraktar stjärnorna eller reflekterar över livets skörhet. Som moderna människor har vi vant oss vid att förstå världen genom vetenskap och fakta, men trots all vår kunskap kvarstår vissa grundläggande frågor—ofta enkla, men alltid oroande i sin nakenhet.

När Koranen frågar: *”Har de själva blivit skapade, eller är det de som är skaparna [av sig själva]? Eller har de skapat himlarna och jorden?”* (52:35-36), bjuds vi in till en reflektion över **tillvarons mysterium**. Denna korta passage är inte en dogmatisk uppmaning, utan en öppen inbjudan att utforska de frågor som alla människor, oavsett tro eller livsåskådning, brottas med.

Vad innebär det att vara skapad? Vi vet, rent rationellt, att vi inte kontrollerar vår egen existens. Vi bestämde inte när vi skulle födas eller under vilka omständigheter vi skulle leva. Vi är, i den bemärkelsen, passiva mottagare av en verklighet som vi inte själva har format. Och när vi betraktar världen omkring oss—de väldiga haven, himlavalvet, och universums oändliga rymd—framstår det klart att det finns krafter långt bortom vår kontroll. **Men vad är ursprunget till dessa krafter?**

”Har de själva blivit skapade, eller är det de som är skaparna?”

Vetenskapen erbjuder svar på hur världen fungerar: evolutionen försöker förklara livets uppkomst, Big Bang teorin beskriver universums födelse. Men dessa förklaringar besvarar inte den djupare frågan: **Varför finns något överhuvudtaget, istället för ingenting?** Vad var det som satte igång de processer som vetenskapen beskriver? Vetenskapen kan berätta hur saker sker, men lämnar ofta frågan om varför världen finns till, hängande i luften.

Det är här Koranens vers spelar en central roll. Frågorna om huruvida vi har skapat oss själva eller världen tvingar oss att stanna upp och reflektera: **Vi har inte kontroll över vår egen existens, och ändå finns vi.** Vem eller vad står bakom detta? Det är ett rop efter att förstå vad som ligger bortom det vi kan observera, det okända, det mystiska.

I filosofin finns begreppet ”kontingens”, som innebär att något existerar men lika gärna kunde ha varit icke-existerande. Världen är kontingent—den kunde lika gärna inte ha funnits. Och om världen är kontingent, måste den bero på något nödvändigt. Något som alltid har funnits, som inte har skapats och som inte förändras—något som är **sin egen förklaring**. Detta något, i både klassisk filosofi och i islamisk teologi, är Gud.

Tänk dig ett universum där varje del är beroende av något annat för sin existens. Det är som en kedja där varje länk behöver en annan länk för att hållas samman. Men en sådan kedja måste ha en början, en grundläggande orsak som inte själv är beroende av något. **Denna första orsak, det nödvändiga väsendet, kallar vi Gud.**

I likhet med hur Strindberg, i sin bok *Inferno*, ställdes inför de existentiella frågorna, försökte han förstå livets mysterier genom vetenskap och mystik. Han fann att det rationella tänkandet inte kunde ge alla svar, och detta är en insikt vi alla kan känna igen oss i. Vi kan förlora oss i detaljerna, men det finns något som ständigt drar oss mot en större fråga: **Varför finns något alls?**

Vi behöver inte omfamna blind tro för att ställa denna fråga. Den är inte enbart religiös, utan en existentiell och filosofisk fråga. Vi bär alla på en hunger efter svar, och om vi vågar öppna oss för möjligheten att Gud existerar, kan vi börja förstå världen i ett nytt ljus. Kanske är Gud inte en gammaldags idé utan den mest logiska förklaringen på vår egen existens.

”Har de själva blivit skapade, eller är det de som är skaparna?” Denna vers är en mild, men kraftfull uppmaning att reflektera över den mänskliga

”Har de själva blivit skapade, eller är det de som är
skaparna?”

begränsningen. Den påminner oss om vår oförmåga att skapa något ur intet—och om nödvändigheten av en större skapare bakom allt. Kanske är det detta som vi innerst inne alltid har sökt.